

EGYENLŐSÉG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési feltételek:

Budapest, VI., váczi körút 15.

SZERKESZTI

Egész évre házhoz küldve . . . frt 7.—
Félévre " 3.50
Negyedévre " 1.75

hová minden küldemény intézendő.

SZABOLCSI MIKSA.

Egyes szám ára 14 kr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Apponyi.

Apponyi Albert gróf hatalmas filippikát tartott Mohácson az antiszemitizmus ellen; Apponyi e beszéde a legtávolabbról sem képez meglepetést számunkra, mert a nemes gróftól elvártuk ezt és ha a gróf ur hatalmas szótára mégis az aggály és scrupulusnak némi árnya kél fel lelkünkben, — annak oka legfellebb az lehet, hogy a választások előtt és kortesuton mondatott el e beszéd.

De ebbéli aggályunkat könnyen eloszlatja a Mohácson tartott szónoklatnak heve; ilyen beszédre csak magasröptü lélek és csak igazi ihlettségében képes. A meggyőződésnek igazi hevét, az igazságnak döbentő hatását nem fogja kissebbíteni a pártvezérnek — különben minden taktikától mentes — ama törekvése, hogy pártja számára zsidó szavazatokat is akar verbuválni.

Ha az országgyűlési mérsékelt ellenzéki párt hallgatag nem identificálná magát a Pesti Naplóval, avval a lappal, amely a társadalmi, gazdasági és politikai reakciónak sohasem nyílt, de mindig alattomos szócsöve volt; ha ez a párt hosszú idők folyamán nem burkolózkodott volna a liberalismusnak élére állított napi kérdéseinél egy bizonyos mistikus körbe és nem hozta volna magát hirbe egy divatos áramlattal, amelynek két évvel ezelőtt még agrarizmus volt a neve s a mely ma már csak egy hatás nélkül meghurczolt zászlónak hitvány foszlánya: ismételjük, ha mindez nem történik, akkor Apponyi gróf mohácsi hatalmas tiltakozó szavait az antiszemitizmus ellen ma zsidó polgártársai is minden skrupulus nélkül ujjongva fogadnák s mi is nyílt kérdésnek tekintenők azt, hogy hitsorsosaink a 48-as jelszavak, a szabadság és egyenlőség nagy elvein álló bármelyik országos párt köré csoportosuljanak.

De így . . . timeo Danaos, et dona ferentes!

Mindenfelől hallatszik felénk az a bölcs mondás és nagyképü intés, hogy a haza zsidó lakosságának első sorban hazafiasnak és csak másodsorban volna szabad zsidónak lennie. E szempontból természetesen az országos pártok ellenében nem volna szabad azoknak dokumentált szabadelvűségét, eddigi viselt dolgait és specialis »zsidó-programmját« mérlegelnünk.

Haj, de nálunk a piacon, az országgyűlésen, ujságok és röpiratokban szélteben hirdetik a szabad szó és szabadsajtó védpánczélja alatt amaz ígét, hogy a zsidó, mert zsidó, alig ember; — és hazafi egyáltalán nem lehet.

Kérdjük, hogy ezen jelszavakkal szemben jogosult e a zsidóktól azt követelni, hogy ne mérlegeljék, hogy viselkedik az egyik vagy a másik párt az antiszemitizmussal szemben?

Hanem: alios iam vidi ventos!

Láttunk mi már más viharokat is; nem is ijedtünk meg e csudar áramlat divatától; de sértve, mélyen sértve vagyunk általa és egy olyan kimagasló és nagyrahitott alakjától a közéletnek, mint a milyen Apponyi gróf, — egy erélyes tiltakozást hallanunk, mindenesetre öröm és vigasz.

Apponyi grófnak mohácsi beszéde által sikerült eloszlatni az előítéletnek ama legkissebb maradványát is, amely nemes személyét a zsidók részéről körülvette.

Ha a pártja s a sajtója is úgy fogna unisono szint vallani, mint azt vezére tette Mohácson: — úgy Apponyi gróf a mi emberünk is leend.

Addig cave!

—r. —i. —t.

Apponyi pártja a Józsefvárosban.

Nem mindenben értünk ugyan egyet a fentebbi cikk igen tisztelt írójával, két dolgot azonban mi is aláírunk: Örömmel konstatáljuk, hogy Apponyi gróf mohácsi tetteivel, azzal, hogy oda ment a nép közé, hogy ítéletével lesujton az antiszemita fekélyre, hogy az egyenlőség magasztos elvét fennen hirdesse: az országban lakó minden zsidót nagy hálaára kötelezte; de nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a mi áll a pártvezérről, az nem áll a pártról, mely őt fejének elismerte; a fővárosban legalább nem. A mérsékelt ellenzéki párt a főváros VIII. kerületében (Józsefváros) április 25-én szervezkedési gyűlést tartott, mely nem volt egyéb, mint egyesülés a kerület antiszemitaival.

Megemlékeztünk arról a törül metszett szabó mesterről, ki az antiszemita által a kerületben tartott gyűlésen elnökölt és a ki egy nagy szabásu beszédben igyekezett az erősen defekt antiszemita becsületet megfoltozni. Nos és ugyane derék mestert — Imre Ferencz az ő neve — választotta a szervezkedő mérsékelt ellenzéki párt egyik elnökévé. Hogy mint fér már mostan össze gróf Apponyi mohácsi nyilatkozata Imre Ferencz azon nyilatkozatával, hogy Verhovayék működése a zsidókkal szemben megváltást jelent a házára nézve: azt értse meg akárki, nekünk nem fér a fejünkbe.

De nem csak Imre Ferencz uram vitt ott nagy szerepet, hanem Tutkovics István építész is, a józsef-városi antiszemita jegyzője, kit az antiszemita-párt a jász-jákóhalmi kerületnek ajánlott jelöltül,

és a ki ennél fogva alig osztja a nemes grófnak Mohácson kifejtett nézeteit. Ez az ur is egyik fő-szóvivője volt ama bizalmas szervezkedési gyűlésnek, a melyen különben még egy harmadik antiszemita matador, Sinkovics Imre kövező mester is elnökül megválasztatott.

Nem szólunk magáról a jelöltről, Kaas Ivor báróról; nem szólunk ennek tajtékzó antiszemita cikkeiről, melyek egy szégyenteljes boszorkánypör lefolyása alatt láttak napvilágot; a mi álláspontunk nem az, hogy visszataszítsunk mindenkit, ki valaha ellenünk fordult; feladatunk inkább az: győzzük meg, nyerjük meg az emberszeretet és a testvériség szent tanának magát az antiszemitát is. De a mikor oly emberek, kik csak e napokban nyíltan hirdették a legvadabb zsidógyűlöletet, illetve csatlakoztak azokhoz, kik a zsidó-üldözést tűzték ki működésük céljául; mikor olyan emberek, miután saját jelöltjük keresztül-vitelére kilátásuk nincsen, azt a másik pártot kezdik támogatni, melynek jelöltje még eddig semmit sem tett, hogy az antiszemizmussal legalább nyíltan szakitson: akkor nekünk kötelességünk felemelni intő szavunkat és rámutatni arra az ellentétre, mely a nagynevű pártvezér és pártja közt fennáll. A Józsefvárosban hatszáz zsidó választó van; gondolják meg jól, kire adják szavazatukat! vigyázzanak, hogy saját maguk, a főváros és a nemzet kárára ne oly embert segítsenek a parlamentbe, kinek működése beleillenék talán más korszakba; de a mi korszakunkban — ha igaz, hogy ez a felvilágosodottság korszaka — csak anachronismust képezne.

A talmudnak egy elbeszélése.

Távollakó rokonainál látogatáson volt az előkelő származásu, ifju, szép hajadon. Nyár volt s a reggeli nap legszebb kellemeit hinté a gyönyörű vidékre. A hajadont már a kelő hajnal első sugara kicsalta a szabadba, élvezni az üde, az üditő természetet. A virágos kertből a csalogánydalos berekbe, a kies dombról a délibábos lapályra vitte őt telhetlen vágya s míg a természet szépségein elragadtatva kéjelgett, észre sem vevé, hogy mindinkább távozik rokonai lakhelyétől s egészen ismeretlen vidékbe tévedett.

Dél felé járt az idő, a napsugarak heve nőttön nőtt s tikkasztó hatásuk égető szomjat költött minden élő lényben.

A hajadon körültekintett s rémülten ismeré fel helyzetét. Körülötte sem fa, sem ház, melynek árnyékában megpihenhetett, sem csermely, sem folyó, melynek vizével szomját enyhithette volna; a táj pedig egészen idegen, semmi nyoma rajta az emberi laknak és semmi ut, mely akár előre, akár vissza vezetne.

De ime kis távolságban kut látszik; oda sietett tehát s oda érvén, még nagyobb öröme, kötéllal megerősített vedret talált. Türelmenne vált szomja nem engedé habozni, sem a következményekre gondolni. Kötél és veder segélyével leereszkedett a

kutba, honnan az üditő viz csillámlott felé. De lent még kétségbeejtőbb lett helyzete. Lejutni könnyű volt, de ki — idegen segély nélkül — lehetetlen. Elevenen el volt temetve. Hangosan zokogni kezdett és rémült kiáltása messze hangzott a nesz nélküli tájékon.

A jajgatás felébreszté egy épen arra menő ifju figyelmét, ki meglepetve indult e hangok után. Meg-megállt, halgatódzott, kémlelődött s végre meggyőződött, hogy a hangok a kutból jönnek.

Oda ment, lenézett a kut mélyébe s ámulva látá a bájos hölgyalakot a vederben. Ördögi káprázatnak, vesztére készített daemoni lesnek vélé az egész s futva készült távozni, midőn a kutfenéki alak, megpillantván a remélt megmentőt, még esdeklőbben és panaszosabban kezdett felsírni.

Az ifju ekkor neki bátorodván, így kiáltott ott le a mélységbe: esküdjél meg igaz hitedre, hogy nem vagy kísértet, hanem emberi lény!

A leány megesküvék; elmondá kilétét és a vele történeteket.

Az ifju pedig — felgerjedve a bájalak látásán, — ismét mondá: Ígérd meg igaz hitedre, hogy szerelmed- és kezdeddel boldogítani akarsz és én megmentelek.

Az életveszélyben lévő lány megígéré és pár perc múlva mentve lőn.

Most azonban az ifju, szemtől szemben a bájló

A házszabályok módosítását tartalmazó javaslat fölött a képviselőházban pénteken indult meg a vita. A javaslat, tudvalevő, azt a paragrafust is tartalmazza, hogy mandatum, mely felekezeti elleni izgatás útján szereztetett meg, megsemmisítendő; tartalmaz továbbá egy szabályt, melynek alapján az elnök erősebb rendszabályokat alkalmazhat az izgató szónok ellen magában a képviselőházban. A javaslat mindjárt az első ülésben általánosságban elfogadtatott és megkezdődött a részletes tárgyalás. Kómlóssy pater felszólalásában Apponyi grófnak azon elégtélelt szerezte, hogy kijelentette, miszerint az antiszemita nem értenek egyet a grófnak Mohácson kifejtett elveivel, de a ravasz rögtön azt is kijelentette, hogy az antiszemita barátjai a jogegyenlőségnek (?) és zsidóüldözést a világért sem akarnak, a mivel megint a háznak szerzett egy néhány derült percet. A róka tudja, hogy bőréről van szó és előre is mentegetődzik. — A miniszterelnök által a választási visszaélésekről szóló törvényjavaslat — mint hírlik — a jelenlegi országgyűlés alatt tárgyalás alá nem kerül.

A fliszteusok táborából.

Addit scelus scelera.

Bűnt bűnre, hazugságot hazugságra halmoz. Igaz, hogy a létért való küzdelmében teszi, mert a hangulat ma már Czepléden olyan, hogy ha nem sikerül a »szeretett« képviselőnek tanukkal és okmá-

szépséggel, nem birt szenvedélyének ura lenni. A megmentés édes díját, az ígéret teljesítését a z o n n a l követelte.

A szemérmes szűznek sikerült azonban őt csakhamar észére téríteni. Hisz most — mondá — még sem a népfajt, melyhez tartozol, sem a nemzetséget, melyből származol, sem a helyet, ahol lakol, nem ismerem; nem lennél-e oly szives nekem mindezt megmondani?

Én izraelita vagyok, — válaszolt az ifju — nagy tiszteletben álló papi nemzetség ivadéka, lakhelyem pedig X . . . városa.

Mire a leány így szólt: Én szinte izraelita hitű és közbecsülésben részesülő család sarjadéka vagyok, mely régi idők óta Z . . . helységében él és népünket már nem egy bölcs és tudós férfiival ajándékozta meg. — Annál kevésbé szabad tehát oly tény elkövetnünk, mely a kegyeletes ősi szertartás nélkül vétkes állati cselekvénnyé aljasulna. Ha tehát irántami vonzalmad őszinte és tiszta, ha a magunk s nemzetségeink becsülete, népünk s vallásunk szokása előtted szent, úgy ne feledkezzél meg egészen férfiúi méltóságodról. Látogass meg mielőbb szüleim hajlékában, nyilvánítsd szüleim előtt is komoly szándékodat és én biztosítlak, hogy egybekelésünknek semmi akadálya sem lesz.

Az ifju megszegyenülve hajtá le fejét, de bizalmatlan maradt. — Mi nyujt kezességet nekem,

nyokkal bebizonyítani, hogy legalább e héten nem szándékosan vezette félre választóit, akkor bizony oda a mandátum, oda a „Függetlenség“ és oda az Enbecsület.

Hogy is történt a dolog? A czeplédek, miután Verhovai a Mezei Sándor által felhozott vádakkal szemben, ismételt felszólítás daczára sem igazolta magát, gyűlésre jöttek össze, elhatározandók, mitevők legyenek a közeledő választásra nézve. Verhovai maga Czepléden lázas tevékenységet fejtett ki, s leginkább igyekezett az asszonyokat szeplőtlen jellemről meggyőzni, mit ezek — az asszony ingatag — talán el is hittek.

A férfiak közt azonban sokan voltak — olyanok, kik ezelőtt hivei voltak — kik szintén erősen ingadoztak, de egészen más értelemben, mint az asszonyok, úgy hogy a gyűlés napján meglehetősen sötétnek mutatkozott Verhovai ege. De Verhovai nem hiában tót: szívós és találékony.

A gyűlésen kis plakátokat szórattott szét, mely Verhovainak egy, a fenyegető törvényszékhez intézett levelét tartalmazta, melyben kéri, helyeztessék Mezei Sándor zsarolási kísérlet miatt vád alá, mert Mezei röpiratával csak pénzt (?!) akart zsarolni — Verhovaitól, mit bizonyítanak Vay Sándor gróf és Puzel báró, kik előtt Mezei oda nyilatkozott legyen, hogy ha Verhovai neki 400 forintot ad, akkor röpiratát hazugságnak fogja nyilvánítani.

Ezek a plakátok újból megingatták az elpártolni szándékozókát és a gyűlés határozat nélkül ment szét.

Másnap azonban megjelent a nemezis H e g e -

hogy meg nem bánod ígéretedet, melynek, mert nem tanuk jelenlétében tétetted, a törvény szerint semmi érvénye nincs?

Ime, — mond a leány — itt a szabad ég alatt ujtsuk meg ünnepélyes eskünket; az amott mellettünk eliramló menyét és e k u t itt legyenek örök-hűség-fogadalmunk tanúi!

Igy történt. — Az ifju megnyugodott. Örömtől dagadó kebelével kíséré vissza a hölgyet, míg az ismert útját ismét fellelé. Aztán érzékeny bucsu után egyik jobbra, másik balra távozott.

Napok, hetek és hónapok multak s az ifju nem jelent meg, hogy az ígéret beváltását követelje, jogát érvényesítse.

A leány hű maradt esküjéhez és a sürűen jelentkező kérőket, daczára a várt jegyes majdani megjelenésén kétségbeeső szülék rábeszélésének, visszautasítá. Végre, hogy a folytonos sürgetésektől és rákényszerítésektől szabaduljon, nehézkórt szinlett s e tettetett állapotában, a maga és a hozzá házassági ajánlatokkal közeledőknek ruháit össze-visszátépte. Ennek folytán a kérők mindinkább gyérültek s utoljára végkép kimaradtak.

Nem így az ifju. A kut melletti jelenet után hazaérkezvén, az élet zajában csakhamar egészen megfeledkezett a megmentett leányról, az ígéretéről és esküről és rövid időn egy más leánnyal összekelt.

düs Károly ügyvéd személyében, ki a gróf és a báró egyegy nyilatkozatát produkálta, melyek szerint hazugságnak nyilvánítják Verhovainak reájuk vonatkozó állítását.

A czeglédiek meghökkentek, gyűlésre összeültek és kiküldtek egy 5 tagu deputatiót, melynek feladata Vay gróf és Purczel bárónál személyes meggyőződést szerezni, csakugyan ismét hazudott-e képviselőjük, vagy nem.

Az eredményről majd a jövő héten szólunk.

Szegyén a futás

de hasznos, azt tapasztalták Heves megye gyöngyöspatai kerületében is az antiszemiták. Pásztón protegálta Rácz Géza Szabó Imre urat s midőn rágyujtottak mindketten ama bizonyos nótákra, hogy zsidó. stb. hát az ellenpártnak olyan jó kedve kerekedett, hogy az apostolokat jól helyben akarta hagyni, a mi elől azonban néhány előkelő polgár közbenjárása s a térről való gyors rückwärts-concentrálással megmenekültek.

Egy Láng, ki nem világít,

kezd Komárom megye nemes ócsai kerületében kigyulni. Különben Láng Józsefnek hívják s foglalkozása szabad óráiban a reménykedés és a függetlenségi és 48-as párti antiszemitaság — legalább egyelőre. Háladatos mesterség is ez, az embert olykor megteszi honatyává, ha nem is Ócsán, de olcsón igen! Láng ur ennél fogva remél és utazik, sőt, ha tud, talán beszél is azon a nyelven, mely noha illuminál, mégis legjobban terjeszti a setétséget t.

Mig ott a szerencsétlen rászédett leányt búbanat sorvasztá és a házban egykor uralkodni szokott boldog elégtelenséget és életvidámságot levertség és bús hallgatagság, a pezsgő életet lézengő tengődés váltá fel, addig itt lakmározás közt folyt a menyegző. Amott könyár, itt borözön, amott siri csend, itt lakodalmi ujjongás, amott életölő keserv, itt kéjmámor!

E szörnyü hűtlenséget és hitszegést a bosszuálló Isten büntetlenül nem hagyhatá. — Szörnyü tettnek szörnyü a büntetése!

A hitszegő házasságának első gyümölcsét, egy virgoncz fiacskáját három éves korában fojtá meg egy menyét; másik magzatát ugyan ily korában elnyelé egy kut.

Midőn a rémhírre, hogy egyetlen gyermekük az udvaron lévő mély kutba esett, eszméletükhöz tértek, az atyát és anyát különös érzelmek fogták el.

Almában e rendkívüli halálnemek, a menyét és a kut felidéztek a félig felejtett hűségfogadalom emlékét és a mardosó lelkiismeret sápadt bélyeget ütött ábrázatjára, tétova jelleget szavaira és tetteire.

A nőtlen is nyugtalanító sejtelmek támadtak, mikben őt a férjén tapasztalt változás sokszorosán megerősíté.

Ez elviselhetlen helyzetből menekvés után ágyva, egy nap ily szavakkal lépé meg férjét a nő.

— Mert szeretlek — mondá — nem kerülheté

i. a bor nyelvén. A hatás mindamellett csak abban nyilvánul, hogy Zámory Béla tekintélyes megyebeli földbirtokos és a kormánypárt jelöltje körül csoportosulnak a választók. Láng ur kikaparja a tűzből a gesztenyét, de más eszi meg!

Még egyszer Mezőssy László.

A kunszentmártoni antiszemitajárásról a Szentesi Lap így ír: M. hó 24-én érkezett ide egy Mezőssy László nevezetű öreg ur, Helmeczi József nevezetű fiatal emberrel, miután már előzőleg bejelentették, hogy ők antiszemita párt-értekezletet akarnak tartani. A jelzett nap délutánján nagy néptömeg előtt szót emelt az említett fiatal ember és magát, mint az »országos függetlenségi és 48-as antiszemita párt kiküldötte« mutatta be, és kijelentette, hogy a vele levő Mezőssy László, aki »pazonyi nagybirtokos és a tokaji hegyek igazgatója« (!) kész a kunszentmártoni választókerület esetleg nyilvánulandó bizalma előtt meghajolni és e kerületet, mint az antiszemita párt tagja, a jövő országgyűlésen képviselni. Ezután a nem antiszemita függetlenségi párt és a »Galicziából beözönlő sáskasereg« ellen akart beszélni, de a tömeg visszatetszésének lármája (»Le vele! — Ki hitta ide? — Izgatni akar és másokat bajba hozni? — Nem Czegléden van, ne bántsa a zsidókat stb.) — már a második mondatánál elnyomta szavát. A fiatal szónok, ki a szomszédos T.-Földvárra való és ki szavahihető ismerősei állítása szerint az egyetemi examenek elől menekült a könnyebbnek hitt politikai küzdőterre, — dacolni akart a tömeg hangulatával, és az asztal tetején várakozó állásba helyezte magát;

el figyelmemet, hogy kedves magzatunk halála óta még egy másik megmagyarázhatatlan fájdalom is bánt, mely tőlem egészen elhidegített, magadat pedig szórakozottá, nyugtalaná tesz s álmodat is elrabolta. Tárd ki előttem, hü hitvesed előtt szivedet; viseljük közösen, a mi fájdalmat ránk mért a sors. A részvét melyet nálam bizton feltalálsz, csak könnyíthet sziveden.!

A férj habozott.

Engem — folytatá a nő — szörnyü sejtelmek bántanak, miktől semmikép sem menekülhetek. Vajjon, mi lehet oka, hogy ennyire ránk sulyosodott az igazságos Isten hatalmas keze s mivel vonhattuk magunkra ily szörnyü s példátlan haragját?

Halljad tehát, válaszolt a lesujtott, erőtvesszett férfi s elmondá hiven, tartózkodás nélkül, mik vele néhány év előtt ama szerencsétlen hajadonnal történtek, a menyét és kut tanuzása mellett tett ünnepélyes esküt s hogy ő gyermekeinek szörnyü halálát e hitszegéséért borzasztó, de igazságos büntetésnek tekinti.

Az istenfélő nő hallgatott, csak könnyelt szemei szólottak, keserves zokogással válaszolt!

Rövid idő multán azonban így szólt férjéhez: A történet, mit elbeszélte, világossá tette előttem a rám mért csapások okait. Bűnöd szörnyü s Isten — áldott legyen az ő szent neve — igazságos! Frigyükön áldás nem lehet. Jöjj velem törvény elé,

de biz a lárma folyton növekedett és nem is szűnt meg addig, míg a szónok a tokaji hegyek-igazgatójával vissza nem vonult, megpecsételvén ezzel egy rendkívüli fiaskót, melyet a ksztmártoni nép mindenkor bátran hozhat fel, mint józan felfogásának bizonyítékát. Az antiszemita e kudarczának egy komikus részlete megérdemli, hogy külön kiemeltessék. Az antiszemita-párt szóban forgó fiatal kiküldötte ugyanis a természet őshumorának productuma, amennyiben t. i. antiszemita »meggyőződése« mellett arcvonásai feltűnően keleti jelleget viselnek magukon. Ezen körülmény egy tekintélyes paraszt gazdát arra birt, hogy a szónok elé furakodjék és ott a szemébe elmondja: „Hiszen maga is zsidó, nem röstel a saját felekezetteljei ellen izgatni!“ Képzeltető, hogy micsoda hahohát keltett az őszinteség e nyilatkozata.

A Zs. M. K. E. bizottságának működéséről.

Hogy az egyetemi zsidó-ifjúsághoz fűzött reményeinkben nem csalatkoztunk, bizonyítják azon fontos, életre való határozatok, melyeket a bizottság utolsó ülésében hozott, és melyek elég méltók arra, hogy az, kinek rokonszenvét a mozgalom megindítása kezdetén a bizalmatlanság tartózkodóvá tette, figyelemmel kísérvén a bizottság tervszerű és előre látó működését, teljes elismeréssel viseltessék a komoly gondolkozású ifjúság iránt és belássa, hogy a mozgalom kezdeményezése hivatottabb és önzetlenebb vezetőkre nem találhatott volna.

A bizottság ugyanis, tekintve egy részről azt,

add ki válólevelemet s teljesítsd esküdet, melynek megtartására Isten és ember előtt köteles vagy!

Szava nyugodt és határozott volt; a férjnek engedni kellett!

Megtörténvén törvényes módja szerint az elválás, a férfiu X. városába sietett és megtudakolván a neki évek előtt eljegyzett hajadonnak, előbbi sorsát megkereste ennek szüleit.

Elmondá azokat, mik vele azóta történtek, bocsánatukért esdett a nekik okozott fájdalmaért és kijelenté, hogy mindent jóvá akar tenni s leányukat nélkül kéri.

Fogadalmát tanuk előtt megújítván, elvezetté magát a mélyen megbántott leányhoz s előadá neki szándékát.

Da ez öt annyi idő után meg nem ismeré és hűségének kijátszására koholt tervnek magyarázá az egészet. Szokása szerint nehézkört szinlelt tehát és ruháját kezdé tépegetni.

De midőn a férfiu a menyétre és kutra hivatkozott, eloslott gyanuja és a jelenet azonnal megváltozott.

Elbeszélék egymásnak kiállott szenvedéseiket s nemsokára megülték a nászünnepet.

Számos utódokban, szüntelen növekedő jólétben találtak bő kárpótlást keserű tapasztalataikért és édes jutalmat megingathatlan hűségükért.

hogy ép azok, kik az egyesületet tényleg megalkotni szándékoznak: a zsidó vallású képviselők és más mérvadó és befolyásos férfiak, a választásokkal vannak elfoglalva; másrésről tekintve azt, hogy a küszöbön levő szünidő alatt az egyetemi ifjúság az ország legkülömbözőbb vidékein fog tartózkodni, két albizottságot választott, melyeknek egyike az iskolai, másika a községi ügyeket fogja tanulmányozni, illetőleg, minthogy ez minden egyes bizottsági tagnak kötelességévé tétetett, az adatokat rendezni és összefoglalni.

Ez által nemcsak hogy időt nyer a bizottság, de nagy előnye abban van, hogy azok, kik az egyesület alapszabályait fogják elkészíteni, már kész anyagot fognak találni a feldolgozásra, úgy hogy az egyesület rögtön a bizottság rendszeres és statisztikai kimutatásából kivilágoló szükségletek szerint hatályosíthatja működését.

De bármily buzgalom és lelkesedés tartja is fenn az ifjúság kebelében a fáradhatatlan erőt, mégis kénytelen igénybe venni azok segítségét, kik közvetlen ismereteik és tapasztalataik által a magasztos ügy érdekében igen hasznos szolgálatokat tehetnek.

Ép ez okból fog a bizottság a községek előljáróival, lelkészeivel és tanítóival érintkezésbe lépni, hogy felkérjék, miszerint már községeik érdekében is közöljék mindazt a bizottsággal, mit az említett irányban felhasználandónak vélnék.

Általános tájékozás szempontjából megemlítjük, hogy mikre kellene különösen a figyelmet kiterjeszteni.

Az iskolát illetőleg:

1) Van-e a községnek iskolája, és ha igen, hány és mily rendbéliék?

2) Hány gyermek (fiu és leány) jár iskolába a tankötelesek közül és hány nem?

3) Mi a gyermekek anyanyelve?

4) Van-e alkalmas iskolai épület és jól fel van-e szerelve? (esetleg hiányai!)

5) Mi a tanítók és lelkészek fizetése?

Magát a községet illetőleg:

1) Mily vidéken fekszik? (néprajzi tekintetben.)

2) Mily szervezetű a község, milyen az anyagi helyzete, és mennyi tagjainak száma, van-e lelkésze s ki az?

3) Mily nyelvet használnak társadalmi érintkezéseikben és családi körökben?

4) Az általános műveltségi állapot vázolója és mily mértékben van meg az érdeklődés a közügyek iránt?

5) Vannak-e tudományos- jótékony- és közhasznú intézetei és mik azok?

Ezen körülményeket kell a bizottságnak szemügyre venni és aztán haladéktalanul a munkához fogni, mert csak négy hó adatott a bizottságnak arra, hogy ez ügyben eljárjon, hogy így a szeptember hóban megtartandó alakuló ülést semmi se gátolja.

Addig is az administratív ügyek vezetése egy Budapesten székelő ideiglenesen (Váci-körút 15. II. em. 27. ajtó) állandó központi bizottságra van bízva, a hová az érdeklődők kérdései intézendők.

Gyöngyszemek a talmudból.

Rend a kiadásban, fél jövedelem.

*

Kapida asszony egy napon egy csomó száraz galylyal és egy korsó vízzel a kezében jelent meg a nehardeai naszi (zsidó fejedelem) előtt. „Mit akarsz ezzel, Kapida?” kérde a naszi a nagy érényeiről és bölcseségéről ismert asszonyt. „Ezekkel a galyakkal — válaszolt Kapida — felgyújtani óhajtanám a ganedent (paradicsom) és ezzel a vízzel eloltani a géhinom (pokol) tüzét; az egyik mint a másik kárára van az embereknek. A ki jöt tesz, hogy a ganedenbe jusson, meg a ki a gonosztól tartózkodik, hogy a géhinomba ne kerüljön, az nem érdemli meg, hogy érettük poklot és paradicsomot teremtsenek, mit nagy Móséh tanítónk a torahban egy szóval sem említett.” (A pokol és a paradicsom eszméje ugyanis nem az ő zsidó tanból eredt és csak a későbbi rabbik tették azt magukévá; hogy nem az egész zsidóság megelégedésére, mutatja Kapida asszony esete is.)

*

Ugyanaz a mindenható Isten kormányozza a világot most is, a ki kormányozta akkor, midőn szorongattatásodban oly sokféle ígéretet tettél, mikre most megmentésed után gondolni nem szeretsz.

*

Szent az igazság, de szentebb még a béke. Ha a békét az igazság mellett fentartani nem tudod, akkor essék áldozatul az igazság s tartsd fenn a békét.

*

„...Az Örökkévaló megáld cselekedeteidben...” — azt, hogy az Örökkévaló megáld akkor is, — mondá Rabbi Elihu — ha mitsem cselekszel, azt nem találod sehol a toráhban.

*

A király jogarát vetted, és azt hiszed, hogy a jogar királylyá tesz? Csalódsz. A királyi jogar a te kezében egyszerű pálczává lett.

*

„...És midőn reggel lőn, menydörgések és villámok valának...” (igy történt a kinyilatkoztatás). Rabbi Ula ebből a versből kiindulva így szólott: „Lássátok gyermekeim, hogy az igazság nem kerül a fényes nappal, az igazság nem ijed meg sem a zsarnok menydörgésétől, sem a kard villámlásától, az igazság fennen, nyiltan, bátran és szabadon nyilatkozik!”

*

Nehéz, fárasztó munka után pihenésre térni, éhesen, vágyó gyomorral asztalhoz ülni: ezt az élvezetet nem ismeritek, gazdag naplopók!

*

Haragszol, hogy félremagyarazzák tetteidet és hogy benned csak roszt akarnak látni, míg jó tulajdonaidról tudomást venni nem akarnak. Igazad van. De igaza van barátodnak is, ki szintén ezért haragszik, pedig a ki vele így bánt, senki más nem volt, mint tenmagad.

*

Nagy férfi, ha nevetségesnek tetsző dolgot mond is, jó lesz nem nevetni, hanem gondolkodni: vajjon miért mondta s hogy értette?

*

Nem veszed észre a gonosz nyelv szándékát? Fennen kezd dicsérni, hogy annál mélyebben leszállhasson a „de” és a „csak-hogy” létráján és hogy annál kényelmesebben kiadhassa a kigyónál veszedelmesebb mérget.

*

A szentírás sok csodája ismétlődhetik ma is, csak egyről nem hiszem, hogy még egyszer megtörténjék: A m a n n a h u l l á s.

*

Nagy Hilel tana: A mi neked rosszul esik, felebarátodnak se tedd! Ez a tan a zsidó vallás összege.

Talmudista.

A régi zsidók kézműve.

— Irta: Dr. Schramm Vilmos —

A különféle kézművek feltalálása és kiképzése a régi zsidóknál az ókorba esik. Részben az özönvíz előtti időkben is feltalálható. Mózes első könyvében (4. fejezet) is olvashatjuk már, hogy Kain várost épített és hogy Thubalkain ércből és vasból mindenféle szerszámot kovácsolt. A szent sator (miskun) művészi építménye, melyről a Pentetauch őrizte meg az adatokat, már meglehetősen előrehaladott műveltségről tesz tanúságot. A fennállott rend pusztítással járó megdöntése a zsidók kézművének tovább fejlődését megakadályozta a későbbi időkben. Dávid király palotáját és Salamon műépítményeit nagyrészt a mindenféle kézműben nagyon jártas phönikiaiak építették; de meg van írva az is, hogy Joas, Juda későbbi királya a templom megrongált részeit belföldi művezetőkkel tataroztatta ki. Az egyiptomi és phönikiai munkások ügyességét a zsidó kézművesek aligha sajátíthatták el. Ezt már abból is lehet következtetni, hogy a művészetet igénylő kisebb munkákat tényleg a művészetben sokoldalulag kiképzett tengerparti lakókra bízták s ők csak a legszükségesebb szerek előállítására szoritkoztak. Az állam hanyatlásával a kézművek és erőműves művészetek még siralmasabb állapotba jutottak.

A zsidók egyébiránt mindig a legnagyobb becsülésben részesítették az ipart, különösen midőn növekvő kényelemszeretetüknél fogva a phönikiaiak és később az assyrok művészetét mindinkább ismerni és méltányolni tanulták. A száműzetésük utáni időben, sőt még Krisztus idejében is az a nézet kapott köztük erős lábra: »Aki fiát nem tanítja valami mesterségre, az lopni tanítsa!«

Ámbár Palesztinában fém, különösen ércz és vas nagy mennyiségben volt, a zsidók — biztosan állíthatjuk — nem foglalkoztak a bányászattal; a munkáikhoz szükséges fémet nagyrészt az európai-phönikiai kereskedelem útján szerezték meg. A phönikiaiaktól aranyat ezüstöt, rezet, ónt és ólmot vettek; míg a részben nyers, részben aczéllá feldolgozott vasat és valószínűleg az újabb korban újra felfedezett platinát is az északkeleti országokból hozatták. A fémek keverése és jelzése, a bronz (réz és ón), electron (arany és ezüst) és jóval később a korinthusi ércz (ércz, arany és ezüst) előállítását — mint Müller Ottfried „Archeologie der Kunst“ című művében állítja — a zsidó fémmunkásoknak — kik közt nagyon valószínű, hogy sok phönikiai is volt — igen

könnyű munka volt, éppen így a lemezkészítés, a polírozás, sőt még a vas öntése is. Hiszen már Mózes 5-ik könyvében egy hasonlatra akadunk, mely Egyiptomot a vashámorhoz hasonlítja.

Nagy mennyiségű ékszert és piperés csecsebecsét kellett előállítaniok. Áron aranybornyuja a zsidó asszonyok és gyerekek arany fülbevalóiból lett öntve, később azonban, az anarchia korában, az agyonvert midianiták fül- és orrkarikáiból Gideon bálványt készített, miből következethető, hogy a zsidók ebben a korban maguk nem készítettek efféle dolgokat. A zsidók legnagyobb fényt Salamon és a királyok idejében fejtettek ki; különösen az asszonyok voltak azok, kik ekkor roppant fényezésben lelték örömeiket. Jesaias próféta könyvének 3-ik fejezetében Isten büntetésével fenyegeti a kikapós asszonyokat. A 18—23-ik versekben ez van mondva: „Az ur minden ékszertől meg fog fosztani benneteket, a lábpercék fényétől, a kis napoktól és holdaktól, a fülbevalóktól, a kőöntyűktől, a fátyoloktól, a fejékektől, a derékfüzőktől, a szagosítótól, az amulettektől, a gyűrűktől és orrkarikáktól, a felső ruháktól és felöltőktől, a bő öltönyöktől és zsebektől, a tükröktől, az ingektől, a hajszoritóktól és felső ruháktól.“ Ez a bő leírás arról szolgáltat tanúságot, hogy a zsidók országában az ékszerek és fényüzési cikkek keresettek voltak és hogy ezeknek készítőiben nem volt hiány.

A nem nemes fémekből a legrégebb korban az ércz és réz volt leginkább használatban. A fémművek mellett sok faműves is volt a zsidók országában, kik közé az asztalosok, ácsok, kocsigyárosok sorolandók. Már a hajóépítés fontossága miatt is legjobb dolguk az ácsoknak volt, kik anyagul a szeder- és füge- és csak ritkábban használták a drága cedrusfát.

Falak építésére a téglát, tulajdonképen a falépítő követ és négyzetköveket használták. E köveket asphalttal vagy szurokkal, vagy pedig mészszel és gipszszel ragasztották össze. A téglák készitési módjáról már a bábeli torony építésénél van szó. Mózes 1. könyvében (11. fejezet) meg van írva: „És így szóltak egymáshoz: „Rajta, csináljunk téglát és égessük ki.“ A téglát a követ pótolta előttük és a földi szurok a ragasztót. A téglanyag fehér és agyagföld volt, melyet vágott szalmával keverték, lábbal meggyurtak, a napon megszáritottak és a tégláégetőben kiégették. Olykor ki nem égetett téglát is használtak.

A zsidók közt sok fazekas és agyagműves volt, ezeket meg is becsülték. Jeruzsálemben egy kaput neveztek el róluk. Ami az agyagmunkák elkészitési módját illeti, annyit mondhatunk, hogy olyan volt, mely a legrégebb egyiptomiak előtt is ismert volt már. Korongon szabad kézzel dolgoztak s az így elkészitett edényeket

s más agyagból való darabokat mázzal vonták be s kiégették a kemenczében.

A drágakövek feldolgozása, köszörülése, metszése és befoglalása ismert volt a zsidók előtt és általános, ami Mózes 2-ik könyvének következő helyein, melyek Áron és fiai ruhájának leírását adják, megoldható. A 9—12 versben ez áll: „Végy két onix követ és Israel fiainak nevét vésd beléjük; hatnak nevét az egyikre és a többi hatot a másikra, koruk szerint. A kővéső és pecsétgyűrű-készítő mesterségével mind a két kőbe Izrael fiainak neveit; aranyba foglalva készítsd el. És öltsd a két követ a Ephod vállapjaira, mint Izrael fiai számára való emlékköveket, hogy Áron emlékül vállain viselje nevüket az Isten előtt.“ A mellvédő leírásában a 17—20 versek meghagyják: „És foglald be drágakövekkel, négy sor kővel; legyen egy sorban egy saeder, egy topaz és egy smaragd — az első sor; a második sorban egy karbunkulus, egy saphir és egy gyémánt; a harmadik sorban egy opál, egy achat és egy ametiszt; és a negyedik sorban egy chrisolit, egy onix és jaspis — arannyal legyenek befoglalva keretükben.“

Szarvat és elefántcsontot sok mindenféle használtak. Állatbőrökből a zsidók különféle ruha- és bőrneműeket készítettek, melyek közül az alapsátor és papi ruhák leírásánál többnek készitési módja meg van írva.

Hogy a bőrfestéshez értettek, — bizonyos; így pl. többször van említés téve veresre festett kosbőrökről. A takácsmesterség, mely valószínűleg egyiptomi eredetű, főképen a nők foglalkozása volt, kik a szövőszék termékeivel kereskedtek is. A megszőtt ruhák tisztításával a mosók foglalkoztak, kik mesterségükhöz lugos sót használtak. A mosókról Jeruzsálem egy kisebb részét el is nevezték.

A gyapju megfestésére a zsidók első sorban különféle tengeri csigák véréből nyert bibort és a carmoisint használták. Volt veres és kék biboruk. A kéket következőképen készítették: a a gyapjut mézben megnedvesítették, aztán tisztára mosták s szappannal meg más anyagokkal telített vízben kifőzték. Végül a tengeri csiga eredetileg igen fekete vérét üstbe töltötték összekeverték festőanyagokkal s miután a keveréket felforralták, a gyapjut addig mártogatták bele, míg égszínké lett.

Végre még a zeneszerek készitését kellene megemlítenünk mi a zsidók legfontosabb iparágához sorolható.

— Szerkesztőségi irodánkat és kiadóhivatalunkat május hó 1-én Váci-körut 15. szám alatt tettük át. T. munkatársainkat és olvasóinkat kérjük tehát, méltóztassanak küldeményeiket megjelölt lakásunkra czimezni. A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Hazai hírek.

— **A pesti izr. új kórház felépítésére** legújabbán a következő adományok jelentettek be: Latzko Hermanné férje és saját nevére 1000—1000 frtot, Basch Fülöp Wodianer Babette és bold. Basch Józsa nevében 1000—1000 frtot, Strasser Alajos és neje 2000 frtot, Deutsch Sámuel és neje 1500 frtot, Nagel Hermann 1000 frtot, Adler Lajos 1000 frtot, a Quittner család Quittner Jakab és Sarolta nevében 1000 frtot, Baumgarten Lajos Baumgarten Nándor nevére tett 1000 frtos alapítvány növelésére 1000 frtot, Pfeifer Ignác 600 forintot, a pesti hazai első takarékpénztár 200 frtot, Spitzer Gersonné 100 frtot, szentírás olvasásánál a templomban és zsinagógában 1230 frtot ajándékoztak e célra. A már említett ismeretlen jótévő 70,000, a pesti »Chevra Kadisa« 50,000 és Wahrmann Mór 6000 frtjával együtt most már 140,630 frt azon nemes adományok összege, melyek az új kórház költségeit részben fedezendik.

— **A pesti hitközseg jótékonyági osztályában** a következő adományok jelentettek be: 1) Szegény gyámolításra; Kohner Zsigmond 100 forintja, a Quittner család 100 frtja, Bachruch Gyula 50 frtja és Wellisch Sándor 10 frtja. 2) Az árvaházak részére: Latzko Hermanné a fiu- és leányárvaháznak egyenkint 500 frtot, ugyszintén a Quittner család is a fiu- és leányárvaháznak külön külön 500 frtos adományt jelentett be.

— **A loyális fővárosi tanács.** A héten a fővárosi tanács közgyűlést tartván, többek közt tárgyalta a Máyer-féle árvaház alapszabályait is. A tavaly elhunyt hagyományozó végrendeletében kikötötte, hogy a nevére elnevezett árvaházban zsidó mindaddig ne kaphasson helyet, míg közülök egy is házalással foglalkozik; de egyuttal felhatalmazta a fővárost, hogy az árvaház alapszabály-tervezetén a kor színvonalához képest változtatást tehessen. A fővárosi tanács a kor színvonalához képest tehát azt a változtatást tette az alapszabályokban, hogy a Máyer-féle árvaházban való felvételt nem kötötte felekezethez, tehát nem zárta ki a zsidókat sem, noha köztük még akad házaló elég! Örömmel látjuk a városi tanácsnak ezt az újabb tettét, mely legszebben fizeti ki az antiszemitizmust!

— **A királykisasszony nevelőjel** Rónay Jácint püspök, ki a trónörökös is a magyar nyelv és hazaszeretetre tanította, naplóját kiadta kézirat gyanánt 10 példányban. A naplónak igen sok érdekes részlete van, de bennünket csak az érdekel leginkább, hogy a szabad gondolkozású főpap nagyon kemény szavakkal vagdalja meg az antiszemitizmust s a legújabb kor pestisének mondja. Figyelemre méltó a polgári házasság mellett elfoglalt álláspontja is, melyet a klerus általános ellennézete dacára pártolt. Midőn e miatt a hercegprimás magához idéztette — betegséget adván okul, nem jelent meg. Igaza van akkor is, mikor elítéli a polgári házasság leszavazására becsődített idegeneket s ezt mi nem azért mondjuk, mintha a polgári házasság inyünkre volna, hanem mert mi is készséggel csatlakozunk azon véleményhez, hogy azok, kik sem adófizetők, sem nem fiai az országnak, nevetséges, ha annak adófizetők és fiai számára mégis törvényt hoznak. Hogy a nemes főpap ily bátran ad kifejezést nézeteinek, hogy a

testvéri szeretet hirdetője épen a testvéri szeretet hirdetői által leginkább táplált antiszemitizmusról szólva, azt vágja azoknak szemébe, hogy amit hirdetnek az pestis; hogy ezt a szót ilyen nyíltan ki merte mondani, az nem csak nálunk zsidóknál kélt a nagytudományú főpap iránt igazi, benső tisztéletet, hanem hazánk minden egyes fiánál, ki közös anyánk Magyarország sorsát szíven viseli! Sok ilyen főpap kellene e hazában!

Jellinek Arthur drt., a köztisztviselőben álló jeles jogi író, a székiek (Erdélyben) képviselőjelöltjükül léptették fel.

— **Hüvös József dr.** fővárosi ügyvéd, a kath. leányegylet legközelebb tartott gyűlésén disztagjává választotta meg, mit annál nagyobb örömmel közlünk, mert a Józsefváros e szerepet vivő ügyvédje, nemcsak a közélet lelkes harczosa, hanem felekezetünknek is igaz hive.

— **Rosenberg Józsefné** szül. Hersfeld Sarolta, kit szegények és árvák egyaránt áldanak jótékonyágáért s ki a fővárosi jótékony intézeteknek számottevő alkatelemévé vált, f. hó 6-án meghalt 55 éves korában. Temetése nagy fényvel 8-án ment végbe. A jótékonyág angyala virrasztani fog nyugvó porai fölött. Megemlitjük egyuttal, hogy férje ez alkalomból több nagyobb összeget ajándékozott felekezeti jótékony célokra és 100 frtot a fővárosi keresztény szegények közt való szétosztásra, mely utóbbiért a fővárosi tanács a lefolyt héten tartott gyűlésén köszönetét fejezte ki.

— **Pollák Bernát** a fővárosi jótékony intézetek lelkes pártfogója s a szegények igaz barátja f. hó 6-án 68 éves korában elhunyt. Az enyhülés mit jótékonyágával oly sok embernek szerzett meg — legyen örök neki!

— **Gyászistentiszlet.** Aradról írják, hogy Deutsch Ignác urnak, az izr. árvaház és egy kórháztörke alapítójának és minden jótékony intézmény bőkezű gyámolítójának emlékére elhalálzásának évfordulóján, azaz május hó 4-én délután 6 órakor az árvaházban és május ötödikén délelőtt 11 órakor a zsinagógában tartottak gyászistentiszteletet.

— **Dunaföldvári levelezők** írja: Az izraelita nőegylet kiadta eddigi működéséről szóló jelentését. Miután az előbbi évekről hiányzik nyomtatott jelentés, az idejé az előbbi éveket is körvonalozza nagyjában. Az egylet 1868-ik évben alakult és így 19 év óta áll fenn. Az 1868-ik év tavaszán két nőben egyszerre szülemlett meg a gondolat, hogy alakítsanak egy egyesületet, a melynek célja enyhíteni a nyomort s támogatni a szegényeket. Ők tudták legjobban: mennyire szükséges volt e támogatás; mert leginkább hozzájuk folyamodtak segélyért a szűkölködők. Felhívásukra azután megalakult a »dunaföldvári jótékony izraelita nőegylet«. E két jótékony nő Bischitz Mari és Braun Leonora urhölgy volt, kikhez harmadiknak Bölskey Francziska csatlakozott. — Az 1868-ik évben a tagok száma 69 volt. A következő években folyton szaporodott a létszám. Az 1877. évben a tagok száma tetőpontját érte el, amennyiben az egyesületet 97 tag képezte. De már az 1878-ik év a hanyatlás éve volt. Nemkülönben a következő évek is; úgy annyira, hogy 1885. évben csak husz tagja volt az egyletnek. Ezen évben történt azon nagy veszteség is, hogy az egylet készpénzéből 1500frtot veszített el, melyet kamatosításra adott, kellő gondoskodás hiányában. Ha-

nem midőn az egylet a pusztulás szélén állott már, ismét megjelent két mentő, ismét találkozott két lelkes hölgy, kik a nemes ügyet felkarolva, vállvetve iparkodtak az egyletet előbbi virágzó helyzetébe visszaállítani. E két hölgy Berger Sámuelné és Steiner Fülöpné. Hozzájuk még idősb Spitzer Lipót csatlakozott. Spitzer ur az írásbeli dolgokat végezte; a két hölgy pedig házrul-házra járt tagokat toborzani és pénzt gyűjteni. Csakis elismert jétékonyságuknak, művelt modoruknak köszönhető, hogy a 20 tagból álló, a kimulás okvetlen bekövetkező veszedelmének kített egyesület a lehető legrövidebb idő alatt egy 115 tagból álló szép, czéljának teljesen megfelelő egyletté nőtte ki magát. Az egylet vagyona 1886. év végén 2683 frt volt. Együttal megemlítem e helyen, hogy e héten állították fel a sirkövet bold. Strausz Miksánének a nőegylet volt elnöknőjének. A felállítás ünnepies aktussal ment végbe, melyen a hitközség Chewra-kadisa és nőegylet küldöttségileg képviseltette magát. Gyászbeszédet is tartottak.

— **Rabbi választás.** Kaposvárrott f. hó 1-én a hitközség közgyűlést tartván, Herczog Manó drt. ki egyedül volt jelölve, rabbijává választotta meg. A fiatal rabbi, kinek jelöltetéséről is megemlékeztünk, még a pünkösdi ünnepek előtt elfoglalja új állását, melyen, meg vagyunk győződve, a vallás és a haza érdekében fáradhatlan buzgalommal fog működni.

— **Méltányosság.** A dunaföldvári izr. hitközség gyűlést tartván, elnöklő Steiner Fülöp indítványára 600 frt szavazott meg a papi lak belső berendezésére. Boldog község!!

— **Öcsödről** írják, hogy az ottani tekintélyes Hacker családot ismét nagy veszteség érte, most már rövid idő alatt ötödik fiát temették el. Hacker Ignác ápril 25-én hunyt el 34-ik évében. Temetése közrészvét mellett ment végbe; gyászbeszédet főt. Schöck Salamon karczagi és főt. Stern Miksa törökszentmiklósi rabbik tartottak.

— **Antiszemita lelkipásztor.** Forgácsfalva papja Rajkó András még 1882-ben kített magáért, midőn egyenesen a templomból a falu korcsmájába ment, melynek gazdája zsidó s ott hosszas prédikáció után összeveszett a cigányokkal; a dolog vége az lett, hogy a zsidó korcsmáros kitetette a főtisztelendő ur szürét s ezzel együtt elvetette az isten szolgájában az antiszemitizmus csiráit. Ezek a csirák aztán szépen fejlődésnek indultak, a vádak dús lombjai csakhamar seregestül jelentek meg rajta s a prédikációkban a főtisztelendő ur úgy intette hiveit az istentiszteletre, hogy „üsd az isten képmására teremtett embertársadat, ha zsidó, azért nem lesz bántódásod.“ De a hiveknek volt eszük, hogy nem tették, azért persze a kormányt kellett okolni és a teli zsebeket meg a törvényszékeket s a hivatalokat szoros vonatkozásba hozni. A rimaszombati kir. törvényszék azonban neszét vevén a dolognak, reflektált a vonatkozásokra, s kezdett a főtisztelendő urnak bizonyos prédikációkat tartani a törvénytiszteletről s más mindenről. Rajkó András tisztelendő ur meghallgatván ezeket, 200 frtos pénzbüntetéssel kénytelen megfizetni nyilvános leczkéit, amit a királyi tábla minap hozott ítéletében nem tart soknak.

— **Ágai Adolf dr.** megkezdett cikksorozatát csak következő számunkban folytatjuk.

Külföldi hírek.

— **Berlinben** a német orvos-egyletben Onodi Adolf egyetemi magántanár, kit csak nem rég neveztek ki a budapesti egyetemre, igen sikerült felolvasást tartott, melyen Dubois Raymond, Waldeyer, ifj. Wirchov s még több elismert szaktekintély és egyetemi tanár is jelen volt s hazánk e jeles fiával vitatkozott.

— **Dr Szántó Emil,** a megboldogult Szántó rabbi fia, a bécsi egyetemen a történelem magántanárává neveztetett ki.

— **A bécsi „Izr. Allianz“** elhunyt elnöke az érdemes Wertheimer Józseflovag helyébe f. hó 22-én fog elnököt választani s két kilepett előljárósági tag helyét is betölteni. Ezen állásokra jelelve vannak Kohn lovag kir. tanácsos, Kohn Bernát zongoragyáros, Zins dr. udvari ügyvéd és Pollitzer Adám orvosegyetemi tanár hazánkfia, kinek az elnökségre legtöbb kilátása van.

— **Elvetették** a »Reichstag« előkészítő bizottságában a »Verband deutscher Thierschutzvereine« kérvényét, mely az állatok zsidó szabványok szerint való lemetszését akarta betiltani, mit azzal okoltak meg, hogy a kérvényező egyesület nem csak egy vallás törvényeinek való engedelmessége ellen agitál, hanem rosszul is indokolja kivánságát, mivel — mint szaktekintélyek kimutatták — az állatoknak zsidó szokások szerint történő lemetszése — éppen nem állatkinzás. A bizottság ezt a határozatát egyhangulag hozta, a mire támaszkodva, biztosnak lehet venni, hogy maga a Reichstag is magáévá fogja tenni a véleményt s végét veti az izgatottságnak, melyet a német zsidóság körében e kérdés több, mint egy évtizede táplál.

— **A „Figaro“** kitünő munkatársa Wolf Albert, ki kölni születésű zsidó, teljes francia állampolgárságot nyert.

— **Kitüntetett orosz zsidók.** A husvéti ünnepek alkalmából több hitsorsosunk érdemeit méltányolta a czár: Rosenber Leo tanácsos a Vladimir-rend III. osztályu érdemrendjét és Kaufmann A. dr. az Anna-rend II. osztályu érdemrendjét kapta az oldenburgi hg.-féle gyermekmenhely körül szerzett érdemeik elismeréséül. Ki lettek még tüntetve: Friedland Mayer az Anna-rend III. osztályu érdemrendjével; Gunzberg Dávid br. a külügyminiszterium fordítója, midőn collegiumi ülnökké és az odessai Gurland Ch. mr., midőn collegiumi tanácsossá lett kinevezve.

— **Indiában** körülbelül 6—7000 zsidó van. A nagyobb városokban, mint Kalkuttában, Bombayban stbben zsidó hitközségek is vannak. Így a kalkuttai zsidó hitközség 2100 lelket foglal magában, azonkívül 60 askan családot. Van itt két zsinagóga, az egyiket „Mogen-Dovid“-nak a másikat „Bész El“-nek nevezik. Az első zsinagógának tornya és harangos órája van. A község két iskolát tart fenn. Az egyik, melynek neve „Kehalosz jesurum“ két részből áll, egyik részében 70 felnőtt ifju, a másikban 130 ifjabb fiu és leány-gyermek nyer oktatást. 6 tanító foglalkozik a vallási dolgokkal és 11 más tantárgyat tanít. Az alkirály jelenlétében legközelebb meg-ejtett vizsga szép eredményeket mutatott föl. A másik iskolában, melyet „Mogen-Dovid“ név alatt emlegetnek, 80 gyermek részesül oktatásban és teljes ellátásban. Ezen iskolában 4 tanító tanít.

— **Schönerernek** családjában többen vannak kik zsidó eredetűek. E véres szájú antiszemitanak neje is zsidó családból származik, mint azt a Bécsben megjelenő „Sonn und Montagszeitung“ írja: Schönerer nejének dédatyját Prowander Lipót azelőtt »Smuel Lieb Kohnnak« neveztek; ez 1762-ben született Pohrlitzban s 1832-ben itt is halt meg. A pohrlitzi zsinagógában mindig e néven neveztek: Smuel Lieb Hakohén ben rabbi Jehuse ha a szentírás-hoz hívták. Kikeresztelkedése után Phorlitzban nagy dohánytőzsdéhez jutott, később pedig a hadsereg gabonaszállítójává lett. Teréz nevű leánya Gesmeidler F.-fel kelt egybe; ebből a házasságból származott Schönerernek atyja, kinek gyermekei tehát oldalágról zsidótól származnak.

— **Zola Emilt**, a nagy író az a kitüntetés érte, hogy Drumont ur eldicsekedett, miszerint az ő nagy művét Zola is gazdagította több cikkel. Erre nézve most Zola egy Goldberg nevű barátjához írt levelében kijelenti, miszerint az ő érzelmeit sosem dominálta a sötét gyűlölet és vak elfogultság. Egyébként — írja Zola — kik gondolkodásmódot vagy műveimet ismerik, tudják, hogy nemcsak nem vagyok antiszemita, hanem azt még a leghatározottabban el is ítélem. Ezek után felesleges kinyilatkoztatnom azt, hogy én Drumont ur művéhez egy sorral sem járultam.

— **Sydneyből** jelentik, hogy Salomons E. Juliant, ki nemrég mondott le New-South-Wales állami főbíróágáról, most a kormány a főrendiházba képviselőjévé nevezte ki.

— **Kitüntetés.** Massarani Tullo senator a szavoyai magas polgári érdemrend lovagjává neveztetett ki. Együttal megjegyezzük, hogy Ascoli philologus is lovagja e rendnek.

— **Amszterdamból** írják, hogy a kir. bizottságban, melynek feladata a holland kolónia számára új büntetőtörvényt készíteni, két zsidó is van, egyikök de Pitro A. A. a legfőbb törvényszék bírása.

— **A berlini tudományos akadémia** korunk legnagyobb philologusát, az olasz zsidók legkiválóbbjainak egyikét, Ascoli J. G. urat levelező taggá választotta.

— **Bevándorlások.** Amerika castel gardeni kikötőjében f. é. január havában 1108 zsidó bevándorló szállt partra, és pedig 554 férfi, 295 nő, 259 gyermek; közülök 805 orosz, 221 osztrák-magyar monarchiából való, 48 német, 30 román, 4 angol; 831 New-Yorkban maradt, 277 pedig másutt telepedett meg. Február havában 1075 zsidó bevándorló érkezett a castel gardeni kikötőbe, kik közt 572 férfi, 258 nő és 245 gyermek volt. Nemzetiség szerint 825 orosz, 185 osztrák-magyar monarchiabeli, 31 román, 28 német, 5 angol, 1 török; közülök 742-en Newyorkban maradtak, a többi 333 a világrész más vidékére utazott.

— **Chicagóból** írják, hogy az »Ohabe Sálom Mariampolár« név alatt szereplő izr. hitközség, melynek imaháza és tantermei nemrégiben a láng martalókévé lettek, egy új »beth hamidras«-sal egybekapcsolt zsinagógát építtetett, melynek alapkövét husvét utáni napon tették le.

— **A jaffai »Esrath Israel«** közelebb telket vásárolt, melyen siketnéma iotézetet fog felépíteni. Az egyület, melynek jótékonyágát már sok ezer szegény és szenvedő vette igénybe, ezzel újabb tanujelét adta, hogy feladata teljes tudatával bír.

— **A newyorki** 2900 orvos közül 900 zsidó.

➡ **Aktuális közleményeink túlnyomó száma miatt jelen számunkban nem adhatjuk folyó elbeszélésünket „Az inquisitio karmai közt“-et!**

Szerkesztői posta.

Dr. H. J. urnak Bp. A „Magyar Izraelita“ 1861-től, 1868-ig látott napvilágot. Ez idő alatt azonban, kiváltképen az első években, hazaflas iránya miatt ismételve szünetelnie kellett. Dr. Mezei Mór 1862-ben, szeptember havában Pálffy gróf helytartó által egy kiválóan magyar érzelmű cikksorozata következtében a szerkesztőségtől elmozdított és haditörvényszék elé állított. Kis szünet után Tenczer Pál vette át a lapszerkesztőséget. A „Magyar Izraelita“ a zsidók egyenjogósítása körül hervadhatlan érdemeket szerzett. Az említett szerkesztőkön és dr. Ágai Adolffon kívül munkatársai voltak még: Rosenberg Izidor, (ma Várhelyi Rózsa Izsó, királyi tanácsos Szegeden,) Kenyeressy (Bródy Zsigmond, a Neues Pester Journál és egy nábobi vagyon tulajdonosa). Décei Zsigmond (ma kuriai bíró), Stiller Bertalan (ma egyetemi rндk. tanár). Birjuk egyébiránt Tenczer Pál szerkesztő ur ígéretét, hogy egyet-mást a „Magyar Izraelita“ belső küzdelmeiről, melyek a hazafias magyar zsidóság küzdelmei voltak, megfogja írni lapunk számára. Mindenesetre rajta leszünk, hogy a „Magyar Izraelita“-ban letéteményezett és már-már egészen feledésbe ment szellemi kincseket lapunkban megismertessük.

Főt. dr. R. S. urnak. A Szives köszönet! Szent atyám párosával küldötte fecskéit, minél fogva a kemény tél után biztos kikeletet vártam; ugylátszik azonban, hogy két fecske sem csinal nyarat.

Főt. K. E. H. urnak B. Gs. A bejelentett megérkezett; derék elrökük nem is egyedül, hanem másod magával jött. Jaser kochacho v'chelecho! — Tervét — bár mily szívesen tennök — meg nem valósíthatjuk. »Én hábor miszmale mechuljoszo.«

Hasoel. igenis; dr. Mezei Mór. a főváros e kiváló ügyvédje (Mezei Ernő testvérbátyja) azonos a „Magyar Izraelita“ hajdani szerkesztőjével.

Sch. B. urnak Baja. Bravo! A miczráimi zsidókról jegyzi meg Rási Semosz kezdetén (U'v'né jisroel poru, vajisr'czu stb. versre): joldosz si so b'keresz echod. Ön ezt szerencsésen utánozta. Öszinte köszönet!

Rp. R.—a. Az illető urat nem ismerem. Az »Egyenlőség« számára, legalább mióta én a lapot átvettem, nem írt.

Szináj. Ilyen hasonhangzatosságból korántsem lehet a két nyelv rokonságára következtetni. A mi pedig az ön által felhozott héber »sobosz« és magyar »szabad« közti hasonlatosságot illeti, az épenséggel tévedés, a mennyiben a magyar szabad nem egyéb a szláv szlobodnál. Vannak ennél sokkal talpraesettebb hasonlatosságok a két nyelv szerkesztésében, — de kivált a ragozásban. A személyviszonyrag például mindkét nyelvben a főnév végéhez csatoltatik: ov—i = aty—ám, ov—icho = aty—ád, ov—iv = aty—ja, ov—inu = aty—ánk stb. A határozatlan nemszócika és a cpula mindkét nyelvben kihagyatnak: Ezt a mondatot: Dodi is tov, a német így fordítaná: Mein Freund ist ein guter Mann, a francia: Mon. ami est un bon homme, a latin: Amicus meus homo bonus est, míg a magyar egészen olyan constructióval adja vissza a minő a héber: Barátom jó ember. A tulajdon- és köznévből összetett hely és folyamnevek mindkét nyelvben status constructusban használatnak: Mé—gichon, Gichon vize, n'har—p'rosz, Euphrat folyama, har hamoria Mória hegye; egészen mint a magyarban; Balaton tava, Buda városa stb. A Debreczenből valót a magyar debreczeni—nek mondja ép úgy, mint a héber: Ephroszi = Ephroszból való, Besz—Halechmi = Besz.Lehemből való. Az igenév (part. praesens) mind a héberben, mind a magyarban valódi főnévként használatik: bóré = teremtő, móré = tanító, hóléch = vándorló. Az alany, állitmány és a kiegészítő, mely akár melyik mivel europai nyelvben 3 szóból áll, a héberben, mint a magyarban egy szóban kifejezhető: Ahavticho = szeretlek arómimcho = felemellek. De a hasonhangzású szókra nézve is egészen más példák léteznek, mint az ön által felhozott sobosz — szabad. Egynek látszik a magyar kedvés a héber chedvo, a magyar személy és a héber szemel, a héber busz és a magyar búz, a héber czuk és a magyar szük; ezekben és még számtalan másban a szók hangzása és jelentése egy és ugyanaz és mégis egészen más eredete van az illető magyar és más a megfelelő héber szónak. Erre egyébiránt majd külföldi cikkekben fogunk vissatérni. — Üdvözlöt.

B. P. R. Schwarz Gyula, a hirneves író, nem zsidó; Berger Ignác képviselő, bakasai evangélikus pap, Roth Pál, Grünwald Béla, Hoffmann Pál, Deutsch Lipót szintén nem zsidók. — Van egyébiránt a német parlamentben egy Kohn nevű nemzsidó képviselő is.

Budapesti. Az cseppet se bántsa. Lehet az ember kitűnő családapa s a mellett rossz — muzsikus, illetve rossz tárczairó.

— **A Foncière pesti biztosító intézet** Kochmeister Frigyes br. elnöklete alatt csütörtökön tartotta rendes évi közgyűlését. Az elnök konstatalván, hogy 56 részvényes 15,392 társulati részvényt tett le, melyek 612 szavazatot képviselnek, — felolvasták az évi jelentést. E szerint a tűzbiztonsági ágban a törlések levonása után fennmaradt készpénzdíjbevétele 2.738,617 frt 74 krra rug, míg viszontbiztosítási díjak fejében az intézet 811,665 frt 44 krt, saját számláját terhelő károkért pedig 1.300,905 frt 65 krt fizetett ki. A lefolyt évben 2703 drb 3.896.290 frt tőkét és 3400 járadékot tevő ajánlatot nyújtottak be. Ebből 3.038,190 frt tőkét és 1400 frt járadékot magában foglaló 2233 db ajánlat kötvény-kiállítással lett elintézve. Az életbiztosítási ág a díjtartalékoknak igen tetemes szaporítása után megfelelő nyereséget eredményezett. A jégbiztosítási üzletágban a díjbevétele 442,741 frt 22 krra rug, míg a viszontbiztosítási díjak fejében az intézet 117.506 frt 89 krt, — károkért — a viszontbiztosított rész levonása után pedig 314.660 frtot fizetett ki. A szállítmánybiztosítási üzletágból való bevétel 366.511 frt 80 krt tesz ki. Viszontbiztosítási díjak fejében az intézet 117.506 frt 89 krt, — károkért — a viszontbiztosított rész levonása után pedig 314,669 frtot fizetett ki. A szállítmánybiztosítási üzletágból való bevétel 366.511 frt 80 krt tesz ki. Viszontbiztosítási díjak fejében 171.040 frt 36 krt, saját számláját terhelő károkért pedig 111.167 frt 61 krt fizetett ki az intézet. A díjtartalékok az elemi biztosítási ágakban 665.200 forintra, az életbiztosítási ágban pedig 2.484,614 forint 61 krra rugnak, minélfogva a tavalyi állapothoz képest 200.580 frt 6 krra szaporodás mutatkozik, míg a nyereség-tartalék az ez évi 10.131 frt 3 krt tevő javadelmázása után 124.613 frt 44 krra emelkedett. Az előterjesztett zárszámla 101,392 frt 12 kr tiszta nyereséget tüntet fel. Az igazgatóság indítványozza, hogy az 1885. évi nyereség levonása után fennmaradó 101.310 frt 25 krra összegből 10 százaléka, azaz 10,131 frt 03 kr. a nyereség-tartalék-tőke javára fordíttassék, a társulati részvények 5-ik számú szelvénye 3 frttal, összesen 90,000 frttal beváltassék és az ezután fennmaradó 1261 frt 09 kr új számlára átvitessék.

— **Assicurazioni Generali.** Az előttünk fekvő, a Triesztben f. é. április hó 27-én megtratótt közgyűlésen beterjesztett igazgatósági jelentésből átvesszük a következő adatokat:

Az összes biztosítási ágakban a díj- és illetékbevétele 14.184,415 frt 60 krra ment, míg a kamat jövedelem 1.352,474 forint 64 krra összeget ért el.

Kártérítésül az 1886-ik évben 9.814,465 frt 52 kr. fizettetett ki, s e szerint a Generali által alapítása vagyis 1831 óta nyújtott kárpótlás 197.250,155 frt 20 krt térsen, miből a Szent István korona országaira 36.255,142 frt 21 kr, esik.

Az 1.184,519 frt 97 krral kimutatott tiszta nyereségből 345,864 frt 44 kr. az értékpapírok árfolyama ingadozására alakított tartalékalaphoz csatoltatott, mi által ez felszaporodott 1,333,284 frt 5 krra, míg a rendes nyereség tartalékba az alapszabályoknak megfelelőleg 58,090 frt 90 kr, utaltatott, mivel az 2.229,369 forint 63 krra emelkedett. A készpénz díjtartalékok 1.433.585 frt 45 krral gyarapodtak és 22.918,436 frt 68 krt tesznek.

Különös figyelmet érdemel, hogy a tulajdonképi biztosítási üzlet alig eredményezte a tiszta nyereség

egyharmadát, az eredmény ugyanis 355,899 frt 2 kr., mely a 14 milliónyi díjbevételeknek nem egészen 2 és fél százaléka.

Ellenben örvendetesnek mondható azon emelkedés, mely az életbiztosításban mutatkozik és a melyet a lehető legkedvezőbb feltételek megállapításának lehet köszönni.

Az új biztosítások a törlések és kifizetések levonása után, 8.452,046 frt 14 krra gyarapodást mutatnak, melylyel a biztosított összeg 97.982,853 frt 96 krra roppant nagy összegre emelkedik,

Miután a biztosítási alapok 1.809,132 frt 83 krral emeltettek, minek folytán azok immár 35.088,149 frt 4 krra mennek. mégis elhatároztatott, hogy minden egyes 315 frttal befizetett részvény után osztalékban 300 franc vagyis 120 frt aranyban fizetessék.

A múlt évben elhunyt Korizmics László helyett az igazgató-tanácsba beválasztották Jókai Mórt.

Gyógyfürdő a Margit szigetén

közvetlen a főváros közelében.

Ártézi forrás 35° R. meleg, porcellán- és márványkádak, kőfürdők zuhanykészülékekkel — pompásan parkirozva — 300 minden kényelemre berendezett szoba — társalgó terem, s úgy a közlekedés mint érintkezés minden megkívántató kellékével. **Sikerrel gyógyítja a következő betegségeket:** csúz, lábköszvény, izom és idegbántalmakat, időszakos, láb- és csonthártya gyuladásokat; csúz. külső sértés és tífus folytán létesült benuhltságokat, bőrbetegségeket stb. A szigeten Borda új tervei szerint berendezett **villamos fürdők** is vannak, melyek legjobban gyógyítják a köszvényt, csúsz, gerinczvelő bajokat, benuhlásokat s különösen az isiászt.

A meleg forrás eredményesen használható gyomorhurut és altesti bántalmaknál.

A rendelő orvos: Berzö dr. Gyógyszertár.

Fürdő és menetjegyek egyszerre való váltásával árleszállítás.

Fürdő idény megnyitás május 1-én. Lakás megrendelést elfogad

a gondnokság Margitsziget, Budapest.

LANDESMANN LIPÓT

fiu-nevelő-intézete

SZABADKÁN (Bácska.)

Lelkiismeretes oktatás a kereskedőnek és gazdásznak szükséges legfőbb előismeretekben. Előkészítés az egyéves önkéntességre jogosító vizsga letételére. Benlakás a leghiresebb neveldek mintájára. Valóság-erkölcsi nevelés.

Gondos felügyelet. Mérsékelt árak.

Gyenge testalkatu vagy nehéz felfogásu 6—16 éves fiuk számára kiválóan ajánlható.

Beléphetni jelenleg is — Értesítő ingyen.

Szombaton és ünnepnapokon előadás nem tartatik.

Tokaj-Hegyaljai bor-raktár.

T. cz.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, miszerint Tállyán számos évek óta fennálló bor-kereskedésemnek fiók-üzletét mai napon helyben

Károly-körút 7. sz. a.

STERN LIPÓT

czég alatt megnyitottam. Hivatkozva azon bizalomra és hirnèvre, melyek évek hosszú során, a legtekintélyesebb belföldi, valamint külföldi czégekkel való összeköttetésem folytán magamnak kivívtam, azon reménynek adok kifejezést, hogy a t. cz. közönség, *Hegyaljai boraim valódi és hamisítatlan minőségéről* magának meggyőződést szerezvén, becses és minél számos megrendeléseivel szerencsételtetni fog.

A helybeli raktáromban való elárúaitás lepecsételt literes palaczkokban történik és pedig: Hegyaljai szamorodni 30 krtól 60 krig, továbbá régi zamatos, valamint édes Tokaji aszu-borok, félliteres Tokaji üvegekben lepecsételve 50 krtól 2 forintig.

Mindezen borok eredeti hordókban hektoliterként 30 forinttól 400 forintig is kaphatók. — Épügy ezen borok כשר is megrendelhetők.

Budapest, 1887. április 20.

Kiváló tisztelettel

Stern Lipót, Károly-körút 7.

Brünni kelméket

elegans

nyári öltözetre

3-10 méteres szelvényekben, minden szelvény 4 bécsi róf.

4.80 frt igen finom
7.— frt legfinomabb
10.50 frt legeslegfin.

valódi gypjuból, valamint kamgarn és felsőkabát kelméket, ugyszintén utazó-plaidokat drbját 4 és 6 frtért szállit az összeg utánvétele mellett a szilárd és jóhírűnek ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF

Brünnben, Ferdinandgasse Nr. 34.

Magyarázat. Minden szelvény 3-10 mtr. hosszú és 136 cm. széles, s így teljesen elegendő egy tökéletes férfi-öltözetre. A főnnebbi czég ismeretes szilárdsága és jelentékeny munkaképessége kezeskedik arról, hogy csak a legjobb áru, pontosan a választott minta szerint, szállittatik. — Miután most igen sok szédő czég „brünni áruk“ köpenye alatt garázdálkodik, ezek ellenében a főnnebbi czég mintákat küld ingyen és bérmentve.

Ő Felsege az osztr. császár és Magyarország apostoli királyától, valamint Ő Felsege a belga király által szabadalmaztatott.

Legujabb találmányú

Suspensorium

(helytartó.)

Minden férfinak ajánlatos, lovaglónak s sokat járónak okvetlen szükséges.

Szövött 60 krtól 1 frt 50 krig. Szarvasbőr 1 frt 60 krtól 2 frt 80 krig. Vulkánirozott kautsukból (vizmentes) 3 frt.

Megrendeléseket pontosan és titoktartás mellett eszközöl

KELETI J.

csász. kir. szabad. sérvkötész és ortopédiai műszerész,

BUDAPEST,

Koronaherceg-utca 17. szám, a szerviták épületében.

Orvosi nyilatkozat: Keleti sérvkötész úr, sérvkötőit betegeim már hosszabb idő óta a lehető legjobb sikerrel használják, még legrégibb sérvök ellen is teljesen czélszerűnek bizonyulnak stb. stb: dr. Hirsch Miksa s. k., orvos és sebész-tudor, a fővárosi Rókus-kórház v. orvosa, a cs. és kir. katonai kórház v. orvosa stb.

Palaczk-sör

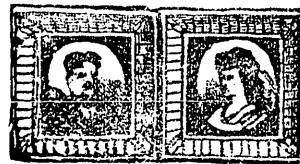
kizárólagos főraktára (a főhercegi magyaróvári) sörfőzőháznak

Lobmayer János Ferencz és társánál

Budapest, IV., Károly-körút 18.

Árjegyzékkel bérmentve szolgálunk. — Nagyobb vételnél jelentékeny árengedmény.

Arczképek!!

Arczképek!!

Neumann Ignác festő

Budapest, vaczi-körút 7. szám,

kir. kizárólag szabadalmazott arczképes és közönséges

választási zászlókat,

pártjelvényeket, kokárdákat, feliratos vagy arczképes rendjeleket. (Ujdonság.)

!!Születés és névnap ajándékul!!

Bármily beküldött fénykép után életnagyságu mellkép, szénrajz 3 frt, finom krétarajz 6 frt, aczélmetszett-mo-dorban 8 frt, olajfestésű arczkép 10 frtől feljebb.

Árjegyzék bérmentve.